

følgende, og jeg citerer et afsnit derfra, og det er således:

»Efter min opfattelse er det ikke i strid med gældende ret eller god forvaltningsskik, at medarbejderne i et ministerium inden for lovgivningsrammer forudsættes at yde bistand til ministerens politiske virksomhed. Jeg henviser til DJØF's betænkning om fagligt etiske principper i offentlig administration afgivet af DJØF's fagligt etiske arbejdsgruppe i september 1993, side 118.«

Altså fastslår også Folketingets Ombudsmand et vigtigt, grundlæggende princip og henviser samtidig til Lars Nordskov Nielsen-udvalgets betænkning om de fagligt etiske principper.

Mit tredje grundlag for regeringens arbejde er så selve folketingsudvalgets betænkning. Her referer jeg til betænkning nr. 1354 fra maj 1998 afgivet af Udvalget om forholdet mellem minister og embedsmænd.

Tillad mig også her at tage et centralt citat fra denne betænkning, side 20 og side 21. Nu tager vi det første. Det lyder sådan her:

»Som politisk chef for ministeriet har ministeren krav på både faglig og politisk-taktisk rådgivning. En sådan rådgivning er nødvendig for, at ministeren kan leve op til sin rolle som politisk chef for ministeriet og dermed for, at ministerstyret kan fungere.«

Og et andet helt centralt citat fra netop folketingsudvalgets egen betænkning på side 21 i betænkningen. Det lyder således:

»Det følger af ovenstående, at embedsværket har pligt til at yde faglig og i et vist omfang også politisk-taktisk rådgivning. Ministeren har således krav på en vidtgående betjening fra sine embedsmænd. Embedsværket udfører sit arbejde i overensstemmelse med ministerens interesser og medvirker aktivt til virkeliggørelse af ministerens mål.«

Endelig gør Udvalget om forholdet mellem minister og embedsmænd i deres ovenfor citerede betænkning, nr. 1354, på side 21 opmærksom på, at – og tillad mig også at citere som det sidste i denne runde i hvert fald: »Traditionelt har det været antaget, at embedsmænd under en valgkamp ikke kan yde bistand til ministeren i form af udarbejdelse af valgagitation og lign. Formålet med denne grænsedragning er at sikre, at embedsværket også vil være i stand til at betjene en eventuel ny regering. Som konsekvens heraf må det antages, at ministeren under en valgkamp heller ikke har krav på politisk-taktisk rådgivning i forhold til sine politiske modstan-

dere. Praksis er i dag i overensstemmelse hermed.«

Valgkamp, praksis, i overensstemmelse hermed.

Jeg har med disse citater gjort rede for de centrale overvejelser, der har været gjort gennem alle årene, i virkeligheden startende med Lars Nordskov Nielsen-udvalgets betænkning og op igennem årene sluttende her for nogle ganske få år siden, i maj 1998, med Folketingets eget udvalgsarbejde, et udmærket arbejde.

De to overvejelser, jeg har redegjort for ovenfor, er sammenholdt med de to hensyn, jeg indledningsvis redegjorde for, efter regeringens opfattelse udtryk for gældende ret på området.

Jeg kan tilføje, at gældende ret efter regeringens opfattelse også er udtryk for en rigtig balance mellem de hensyn, jeg har nævnt. Noget andet er selvsagt, at der i det daglige arbejde vil opstå situationer, hvor man så konkret må tage stilling til, om den bistand, en minister måtte ønske, ligger inden for de skitserede rammer.

Det, jeg har redegjort for her, er efter regeringens opfattelse udtryk for gældende ret; men jeg skylder naturligvis også at nævne, at der for tiden verserer en sag ved domstolene om netop grænserne for embedsmænds bistand til regeringen. Jeg tror, det er Folketinget bekendt. Sagen er anlagt ved Østre Landsret af bl.a. Folkebevægelsen mod EU og professor Ole Krarup.

Det er i øvrigt vanskeligt at sammenfatte retsstillingen i få og enkle ord, deraf også de omhyggeligt udvalgte og refererede citater, jeg var inde på før. Der opstår en mangfoldighed af situationer i dagligdagen, og der må selvsagt bedømmes konkret i den konkrete situation.

Men generelt kan man, som gældende ret ser ud i dag, opstille to grænser for det almindelige embedsværks bistand til ministerens politiske virksomhed:

For det første skal bistanden angå det, man i Nordskov Nielsen-udvalget kalder en »sag«. Heri ligger navnlig, at embedsmænd ikke bør involveres i spørgsmål, som ingen relation har til ministerens varetægelse af hans opgaver som minister og det politiske arbejde, der knytter sig hertil.

Det er som følge heraf bl.a. en almindelig regel, at embedsmænds bistand til ministeren begrænses til praktiske og faktiske spørgsmål, når der er udskrevet folketingsvalg. Det ved vi alle, og sådan er det.

I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve som noget centralt, at det forhold, at et lovforslag,